

KADERNOTA INTEGRAAL JEUGDBELEID 2012-2015

Gemeente **Woensdrecht**

“Onze jeugd heeft tegenwoordig een sterke hang naar luxe, heeft slechte manieren, minachting voor het gezag en geen eerbied voor ouderen. Ze geven de voorkeur aan kletspraatjes in plaats van training. Zij spreken hun ouders tegen, houden niet hun mond in gezelschap en tiranniseren hun leraren.”

Socrates, ongeveer 2500 jaar geleden.

Voorwoord

Het opvoeden van jongeren begint natuurlijk bij de ouder(s) of opvoeders. Toch is in sommige gevallen ook ondersteuning vanuit de gemeente nodig. Daarom is een integraal samenhangend jeugdbeleid onmisbaar. Het jeugdbeleid is nooit “af”. Het blijft altijd nodig om in te springen op trends en nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Niet alleen de wet- en regelgeving, maar ook de lokale behoeften vormen daarbij steeds het kader waarin de gemeente te werk gaat.

Jeugd en jongeren zijn de basis van onze samenleving. Investeren in de jeugd is niet alleen van belang voor de eigen ontwikkelingsmogelijkheden, maar ook belangrijk voor de samenleving als geheel en de toekomst van die samenleving.

In de gemeente Woensdrecht wonen 21.648 mensen, waarvan iets meer dan 26% jonger is dan 25 jaar (peildatum 1 januari 2011). De moeite waard dus om te investeren in jongeren en hiermee bij te dragen aan een goede toekomst van Woensdrecht.

Anton van der Wijst (Wethouder jeugdzaken)

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	5
2. Visie en doelstelling	7
3. Landelijke trends en ontwikkelingen	9
4. Regelgeving en beleid in het jeugdbeleid	13
5. Flankerend beleid (provinciaal, regionaal en lokaal)	17
6. De Woensdrechtse situatie	21
7. Partners, opzet en planning	25
8. Jeugdbeleid in Woensdrecht	27
9. Prioriteiten	33
10. Overige thema's en incidentele punten	41
11. Dwarsverbanden	43
12. Organisatorische borging	45
13. Financiën en vervolg	47

BIJLAGEN:

1. Lijst van afkortingen	49
2. Lijst van gesprekspartners	51

1 Inleiding

Voor u ligt de kadernota jeugdbeleid van de gemeente Woensdrecht voor de periode 2012-2015. Deze nota geeft de beleidsrichting van de gemeente Woensdrecht voor de doelgroep kinderen en jongeren van (-9 maanden) 0-23 jaar aan.

“Er is een gemeenschap nodig om een kind op te voeden”. Een vrije vertaling van een Afrikaans gezegde. Een gezegde dat in de ogen van de gemeente Woensdrecht nu, en misschien wel meer dan ooit, een belangrijke les en waarheid bezit. Juist nu het pedagogisch draagvlak in de primaire leefverbanden overvraagd dreigt te worden. Juist nu de gemeenschapszin onder druk staat.

De gemeente Woensdrecht ziet het als haar taak om kinderen en jongeren de kans te geven, en ze te helpen deze kans te benutten, om veilig op te groeien en zich te ontwikkelen tot jongvolwassenen die binnen de eigen capaciteiten op een positieve manier invulling geven aan het eigen leven én bijdragen aan de gemeenschap.

Het ondersteunen en versterken van kinderen, jongeren, maar ook ouders, vrijwilligers en professionals en het bevorderen van de sociale samenhang zijn daarbij de uitgangspunten van het gemeentelijk jeugdbeleid. Uitgangspunten waarmee nu betere resultaten binnen het jeugdbeleid gerealiseerd moeten worden, maar zeker ook ter versterking van de maatschappelijke betrokkenheid van onze toekomstige (jong) volwassenen. Daar profiteren volgende generaties van.

In deze nota wordt ingegaan op de landelijke trends en ontwikkelingen, de wet- en regelgeving en beleid in het jeugdbeleid, de Woensdrechtse situatie en de gemeentelijke visie op het jeugdbeleid.

Voorts wordt ingegaan op de totstandkoming van deze nota en de items die uiteindelijk als prioriteit benoemd zijn, de hoofdlijnen in de aanpak van die items, de daarbij benodigde partijen en de doelen die daarbij gesteld worden.

Deze kadernota is daarmee het startpunt van de ontwikkeling van het jeugdbeleid. Een proces waarbij de taken en verantwoordelijkheden van alle beleidspartners, inclusief die van de gemeente, verder met elkaar in lijn gebracht gaan worden.

De term “partners” wordt in de voorliggende nota veelvuldig gebruikt. Met deze term wordt verwezen naar (professionele) organisaties die naast en samen met de gemeente vorm en inhoud geven aan het lokale jeugdbeleid. Deze partners zijn o.a. de onderwijsinstellingen, het jongerenwerk (BWI), de jongerenraad, organisaties voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, organisaties voor jeugd(gezondheids)zorg, (jeugd- en jongeren)verenigingen, politie, WMO-adviesraad en anderen.

Bij de voorbereiding en realisatie van deze kadernota integraal jeugdbeleid is nadrukkelijk samenwerking gezocht (en gevonden) met deze partners in het veld en met de jongeren waar het om gaat.

2 Visie en doelstelling

Het opvoeden van jongeren begint natuurlijk bij de ouder(s) of opvoeders. Toch is in sommige gevallen ook ondersteuning vanuit de gemeente nodig. Daarom is een integraal samenhangend jeugdbeleid onmisbaar. Het jeugdbeleid is nooit “af”. Het blijft altijd nodig om in te springen op trends en nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Niet alleen de wet- en regelgeving, maar ook de lokale behoeften vormen daarbij steeds het kader waarin de gemeente te werk gaat. Jeugd en jongeren zijn de basis van onze samenleving. Investeren in de jeugd is niet alleen van belang voor de eigen ontwikkelingsmogelijkheden, maar ook belangrijk voor de samenleving als geheel en de toekomst van die samenleving.

Visie op en doelstelling van het jeugdbeleid

In de startnotitie integraal jeugdbeleid is de visie op het jeugdbeleid als volgt geformuleerd. Opgroeien en opvoeden van kinderen is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers. De overheid heeft de taak om voorwaarden te scheppen om gezinnen in staat te stellen hun taak als primaire opvoeder zo goed mogelijk te vervullen. De overheid moet zorg dragen voor de basisvoorzieningen, zoals onderwijs, welzijns- en sportvoorzieningen, gezondheidszorg en een veilige leefomgeving. De directe leefomgeving voor kinderen is het gezin of andere samenlevingsvormen. Die vormen de basis van waaruit kinderen zich ontwikkelen en steeds meer leren mee te doen in de maatschappij. Situaties kunnen daarin sterk verschillen. De eisen die gesteld worden aan ouders of opvoeders zijn vaak hoog. Er moet een balans worden gevonden tussen werk en zorg, vooral in het geval van eenoudergezinnen.

Het lokaal jeugdbeleid richt zich op het stimuleren dan wel in stand houden van voorzieningen en omstandigheden, die de ontwikkeling en groei van jongeren in de richting van maatschappelijke zelfstandigheid en deelname aan het maatschappelijk leven positief beïnvloeden. Daarbij wil de gemeente regie voeren op preventief beleid: voorkomen dat jongeren uitvallen. Beleid dat erop gericht is dat jongeren op een evenwichtige wijze opgroeien en dat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Hierbij wordt gestreefd naar gelijke kansen voor elke jongere. Belangrijke rollen zijn hierin weggelegd voor ouders, kinderopvang, peuterspeelzalen, scholen, buurt, werkgevers, verenigingen, politie, jongerenwerk, cultureel werk, jeugdgezondheidszorg, gemeente en natuurlijk de jongeren zelf.

De doelstelling die hieraan gekoppeld is, luidt als volgt:

Wij willen alle jongeren een kans geven een goede toekomst op te bouwen, maatschappelijk betrokken te zijn en te blijven, maatschappelijke uitval onder de jongeren tegengaan en overlast van jongeren voorkomen”.

De kern moet zijn dat het jongeren goed gaat en goed blijft gaan. Daarbij streven wij naar een leefbare en leuke gemeente voor alle jongeren. Wij willen bereiken dat de jongeren een actieve rol spelen in de maatschappij. Ook wel gezegd: wij willen de participatie van de jongeren vergroten. Verder streven wij er naar dat het aanbod van voorzieningen en activiteiten een samenhangend geheel wordt en aansluit bij de behoeften van de jongeren.

3 Landelijke trends en ontwikkelingen

De gemeente Woensdrecht onderscheidt zeven landelijke ontwikkelingen in het jeugdbeleid. Deze zijn:

1. Schaalvergroting bij de betrokken organisaties;
2. Groei van de taken van de gemeente en de betrokken partners;
3. De zorg voor kinderen in het gezin;
4. Onderwijsresultaten;
5. Meer zorgleerlingen;
6. Individualisering / minder betrokkenheid bij de directe omgeving van burgers;
7. Aandacht voor een gezonde levensstijl blijft noodzakelijk.

1. Schaalvergroting

Schaalvergroting maakt dat veel zaken, ook in het jeugdbeleid, opnieuw georganiseerd (moeten gaan) worden. Voorbeelden hiervan zijn de (sub)regionale samenwerking op het terrein van jeugd (en veiligheid) en de samenwerking van scholen als gevolg van het zogenoemde “passend onderwijs” dat per 1 augustus 2012 geëffectueerd gaat worden.

2. Groei van het aantal taken.

De lokale overheid heeft de afgelopen jaren vanuit het Rijk een fors aantal taken erbij gekregen binnen het jeugdbeleid. Daarnaast heeft het huidige kabinet in het regeerakkoord van september 2010 aangekondigd alle jeugdzorgtaken te decentraliseren naar gemeenten. Het aantal (gemeentelijke) taken groeit verder doordat het Rijk, ook de komende jaren, nieuwe taken/organisatievraagstukken neerlegt bij de gemeentelijke overheid. Veel van deze vraagstukken worden door gemeenten gezamenlijk (op grote schaal) opgepakt. Vaak resulteert dit in nieuwe beleidspartners waarmee het aantal betrokkenen bij het jeugdbeleid toeneemt.

3. De zorg voor kinderen in het gezin.

Met de toegenomen arbeidsparticipatie is er de laatste jaren een duidelijke toename te zien van het aantal uren dat een kind wordt opgevangen in georganiseerd verband buiten het gezin. Ondanks dat de Rijksoverheid sterk heeft geïnvesteerd in het vergroten van de arbeidsparticipatie van ouders, heeft dit niet geleid dat ouders minder uren per week zijn gaan besteden aan zaken zoals de opvoeding en begeleiding van de eigen kinderen. Uit het gezinsrapport (*Een portret van het gezinsleven in Nederland*) van mei 2011 van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat moeders 14 uur en vaders 6 uur per week aan de zorg voor kinderen besteden. De eventuele vrees dat ouders vanwege toegenomen arbeidsverplichtingen minder aandacht aan de opvoeding besteden, blijkt dus niet gegrond. Echter opvallend is dat de vraag naar jeugdzorg nog steeds groeit. Gemiddeld 7,4 % per jaar. Ook de percentages waar het gaat over geestelijke gezondheidszorg, speciaal (voortgezet) onderwijs en de contacten met de politie geven landelijk een stijgende lijn te zien.

4. Onderwijsresultaten.

De Inspectie van het Onderwijs wil waarborgen dat alle leerlingen onderwijs van voldoende kwaliteit krijgen. Dat gebeurt door zwakke en zeer zwakke scholen op te sporen en besturen op hun verantwoordelijkheden te wijzen. Daarnaast wil de Inspectie stimuleren dat de kwaliteit van het hele onderwijs verbetert, ook op scholen en opleidingen die niet zwak of zeer zwak zijn. Dat gebeurt door ontwikkelingen in het onderwijsstelsel te onderzoeken op basis van representatieve steekproeven en analyses van landelijke gegevensbestanden. In het landelijk Onderwijsverslag 2009 –2010 van de Inspectie van het Onderwijs (*Ministerie van OC en W*) worden de volgende gunstige en zorgelijke ontwikkelingen genoemd:

Gunstige ontwikkelingen zijn:

- er zijn minder zwakke en zeer zwakke scholen in de meeste sectoren;
- leerlingen op de basisschool presteren iets beter;
- meer leerlingen gaan naar hogere vormen van onderwijs en daardoor stijgt het opleidingsniveau;
- meer jongeren halen hun startkwalificatie en er zijn minder voortijdig schoolverlaters;
- scholen en besturen worden zich bewuster van het belang van goede prestaties.

Zorgelijke ontwikkelingen zijn:

- juist leerlingen die goed onderwijs hard nodig hebben, zitten vaak op zwakke en zeer zwakke scholen;
- leerlingen in het voortgezet onderwijs halen bij het centraal examen lagere cijfers voor wiskunde, Nederlands en Engels dan enkele jaren geleden;
- scholen en opleidingen waarborgen de kwaliteit van diploma's onvoldoende;
- scholen en opleidingen verschillen sterk in de opbrengsten die ze bereiken en daardoor zijn leerlingen op de ene school veel beter af dan op de andere;
- leerlingen hebben recht op goede leraren, maar een deel van de leraren schiet tekort.

Verbetering van het onderwijs

Om het onderwijs te verbeteren moeten besturen en schoolleiders in actie komen en zullen leraren moeten professionaliseren. De Inspectie pleit daarbij voor opbrengstgericht werken: meer aandacht voor prestaties door duidelijke doelen te stellen en systematisch na te gaan of die worden gehaald. Verder moeten onderwijssectoren hun leerstofaanbod beter op elkaar afstemmen om een doorgaande lijn voor leerlingen tot stand te brengen.

Overigens blijkt uit de rapporten van de Inspectie van het onderwijs dat de resultaten van de Woensdrechtse scholen bijna allemaal goed zijn.

5. Meer zorgleerlingen.

Het aantal zorgleerlingen (leerlingen in het Speciaal Basis Onderwijs, het Voortgezet Speciaal Onderwijs en leerlingen met een “rugzakje” in het reguliere onderwijs) is de afgelopen jaren sterk toegenomen (het aantal leerlingen dat op school extra ondersteuning krijgt met lichte of zware zorg, is in de periode 2003-2009 met 15% gegroeid.) Binnen die groep is het aantal leerlingen met zware zorg met 65% toegenomen. Een indicatie voor zware zorg geeft recht op een 'rugzak' of op (voortgezet) speciaal onderwijs; brief van minister Van Bijsterveldt (Onderwijs) aan de Tweede Kamer, 19 april 2011).

Op dit moment moeten ouders zelf op zoek naar een passende onderwijsplek voor hun kind. Het kabinet wil dit veranderen. Daarom krijgen scholen en schoolbesturen per 1 augustus 2012 een wettelijke zorgplicht. Dit houdt in dat zij verplicht worden een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die zich aanmelden. Dit gebeurt in nauw overleg tussen school en ouders.

6. Individualisering / minder betrokkenheid bij de directe omgeving van burgers.

Individualisering geeft aan dat mensen zichzelf zien als ontwerpers en uitvoerders van hun eigen leven op basis van keuzes die ze zelf hebben gemaakt. Een ontwikkeling die wordt versterkt door de informatisering (via o.a. ICT) van de maatschappij. Een van de sterkst merkbare gevolgen van de individualisering is de informalisering van de samenleving. Het gelijkheidsprincipe van alle mensen, als uitgangspunt van de informalisering, heeft lossere omgangsvormen tot gevolg. De trend van informalisering heeft ook gevolgen voor de mate van respect die onderling voor elkaar opgebracht wordt en vertaalt zich ook in bijvoorbeeld een afnemende sociale controle en minder zelfbeheersing. Onder invloed van de genoemde ontwikkelingen verliezen oude samenlevingsverbanden als kerk en buurt aan invloed (en betekenis) en winnen nieuwe verbanden (o.a. via internet) aan kracht. De relatief kleine schaal van Woensdrecht maakt dat er, zeker bij de jeugd onderling, nog wel sprake is van een (zekere) sociale samenhang. Een kracht die gekoesterd moet worden.

7. Aandacht voor een gezonde levensstijl blijft noodzakelijk.

Aandacht voor een gezonde leefstijl blijft noodzakelijk. Dit blijkt ook uit het rapport “Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) 2010” zoals dit is opgesteld door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de landelijke nota gezondheidsbeleid 2011 “Gezondheid dichtbij”.

De VTV 2010 van het RIVM geeft aan dat de speerpunten uit de nota van 2006 van toepassing blijven om de (volks) gezondheid te blijven verbeteren. Het gaat om roken, schadelijk alcoholgebruik, overgewicht, diabetes en depressie.

In de landelijke nota gezondheidsbeleid 2011 “Gezondheid dichtbij” neemt het kabinet deze speerpunten onveranderd over, waarbij de focus gelegd wordt op meer bewegen. Bewegen is goed voor zowel de lichamelijke als geestelijke gezondheid en hangt positief samen met de andere speerpunten.

De overheid schrijft, als het om leefstijl gaat, zo min mogelijk voor wat mensen wel of niet mogen. Mensen maken zelf keuzes.

De jeugd heeft de toekomst. Naast bevordering van (het aanleren van) een gezonde leefstijl, vroege signalering van risico's en inzet op weerbaarheid om dagelijkse verleidingen te weerstaan, vindt het kabinet dat het stellen van grenzen en het stimuleren van een gezonde basis bij de jeugd gerechtvaardigd is.

4 Regelgeving en beleid in het jeugdbeleid

De afgelopen jaren hebben op landelijk niveau veel nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden op het terrein van jeugd. Er is nieuwe wet- en regelgeving tot stand gekomen, zoals:

1. de Wet op de jeugdzorg 2005
2. de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2007
3. de motie van Aartsen-Bos 2007
4. tijdelijke regeling Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) 2008
5. Wet publieke gezondheid (Wpg) 2008
6. Wet investeren in jongeren (WIJ) 2009
7. de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (OKE) 2010

Daarnaast zijn er ontwikkelingen gaande inzake (8) het nieuwe stelsel passend onderwijs (per 1 augustus 2012) en het in september 2010 ondertekende bestuursakkoord (9) rondom de transitie (transformatie / decentralisatie) van de jeugdzorg, waarmee de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg naar de gemeente komt.

1. Wet op de jeugdzorg

Op 1 januari 2005 is de nieuwe Wet op de jeugdzorg ingegaan. In deze wet staan de cliënt en zijn hulpvraag centraal. Cliënten zijn kinderen, jongeren en hun ouders of opvoeders die opgroei- en opvoedingsproblemen hebben.

De Wet op de jeugdzorg heeft als doel om de jeugdzorg samenhangend en vraaggericht te maken.

Uitgangspunten zijn:

- kinderen, jongeren en ouders hebben recht op jeugdzorg.
- bureau jeugdzorg is de toegangspoort tot de gehele jeugdzorg.
- de zorg moet zo dicht mogelijk bij het kind of de jongere gebeuren, zo kort mogelijk duren en zo licht mogelijk zijn.
- elke provincie krijgt geld van het Rijk. De provincie financiert met dat geld Bureau Jeugdzorg en daarmee de toegang tot de jeugdhulpverlening, geestelijke gezondheidszorg voor jeugd (jeugd-ggz), jeugdbescherming en jeugdreclassering
- de provincie koopt zorg voor kinderen, jongeren en ouders in bij de jeugdzorginstellingen.
- de provincie maakt met gemeenten resultaatgerichte afspraken over de verantwoordelijkheden voor jongeren met problemen.

Aan bovenstaande is invulling gegeven door o.a. het gerealiseerde Centrum voor Jeugd en Gezin, de Wet investeren in jongeren, het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (voormalig EKD, Electronisch Kind Dossier), de landelijke VerwijsIndex Risicjongeren(VIR), Zorg voor Jeugd (ZvJ) en de (lokale) Zorg Advies Teams (ZAT's).

2. Wet maatschappelijke ondersteuning

Een van de belangrijkste prestatievelden in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) heeft betrekking op de ondersteuning van de jeugd en hun ouders. De volledige naamgeving van prestatieveld 2 is 'Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'. Dit prestatieveld heeft betrekking op de in een gemeente wonende jeugdigen en in voorkomende gevallen hun ouders bij wie

sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand, schooluitval of criminaliteit. Voorwaarde is dat voor deze jeugdigen of ouders zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden.

Functies van het preventief jeugdbeleid die er op lokaal niveau ten minste moeten zijn:

- bieden van informatie en advies;
- signalering;
- toeleiding tot het hulpaanbod;
- pedagogische hulp: het bieden van opvoedingsondersteuning aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan en schoolmaatschappelijk werk;
- coördinatie van zorg: dit betreft het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen.

Een andere verplichting op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning is de taak om inwoners te betrekken in de beleidsvoorbereiding en uitvoering en de taak om verantwoording af te leggen aan haar inwoners. Vanuit deze verantwoordelijkheid geeft de gemeente ook invulling aan jongerenparticipatie.

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt thans gewerkt aan een nieuwe kadernota Welzijn 2012 – 2015. Zodra deze nota is vastgesteld zal, in het kader van samenhang in beleid, aansluiting gezocht worden op overlappende onderdelen.

3. Motie Van Aartsen-Bos

Met het aannemen van de motie Van Aartsen-Bos zijn de scholen verplicht voor- en naschoolse opvang te bieden tussen 07.30 en 18.30 uur. Scholen kunnen de opvang zelf organiseren of een samenwerking met een kinderopvangorganisatie aangaan.

Deze motie Van Aartsen/Bos wordt reeds vanaf het schooljaar 2007-2008 uitgevoerd en houdt het volgende in:

- Ouders blijven zelf verantwoordelijk voor de opvang van hun kind(eren). Zij betalen de kosten en onder bepaalde voorwaarden kunnen zij een tegemoetkoming in die kosten krijgen via de Wet kinderopvang.
- Basisscholen krijgen de wettelijke taak de aansluiting met de erkende kinderopvang te regelen als ouders daarom vragen.
- De opvang kan bestaan uit voorschoolse opvang, naschoolse opvang en opvang op vrije dagen en schoolvakanties of een combinatie hiervan.
- Ouders maken hun wensen kenbaar bij de school. De scholen werken dit in overleg met de medezeggenschapsraad uit in een model.
- Als een school in samenspraak met de medezeggenschapsraad kiest voor één specifieke kinderopvangonderneming, moet deze de school op verzoek van andere kinderopvangondernemingen praktische informatie verstrekken die nodig is voor de opvang van kinderen. Te denken valt aan informatie-uitwisseling over het ophalen van de kinderen en het ter beschikking stellen van roosters van de school.
- De opvang kan plaatsvinden in een geregistreerd kindercentrum (al dan niet binnen het schoolgebouw) ofwel bij een gastouder via een geregistreerd gastouderbureau.
- De Wet kinderopvang waarborgt de kwaliteit van de opvang en het toezicht daarop.

4. Tijdelijke regeling Centra voor Jeugd en Gezin

Jeugd- en gezinsbeleid vormde een van de belangrijke thema's bij de voorlaatste kabinetsformatie, wat leidde tot het ministerie van Jeugd en Gezin. De lijnen waarlangs opvoeden en beschermen vorm dienden te krijgen, waren als volgt:

- versterken en benutten van de kracht van het gezin;

- meer aandacht voor preventie;
- meer nadruk op de taken van ouders, professionals, jongeren en overheden.

Om hier lijn in te brengen moeten in 2011 alle gemeenten in Nederland beschikken over een (fysiek) Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). In een CJG kan men terecht voor vragen over opvoeden en opgroeien. Met de partners in het CJG Woensdrecht is een visiedocument, een privacyprotocol en een bedrijfsplan opgesteld. In eerste instantie is in het CJG Woensdrecht uitgegaan van het basismodel CJG. Dat betekent in ieder geval dat de jeugdgezondheidszorg hierin opgenomen moet zijn, dat er een schakel moet zijn met Bureau Jeugdzorg en de Zorg Advies Teams (ZAT's) èn dat er voldaan wordt aan de 5 WMO functies, zoals genoemd onder punt c. hierboven.

Daarnaast is in het visiedocument aangegeven dat er naar wordt gestreefd om het CJG in Woensdrecht een VVV-achtige uitstraling te geven en er een groeimodel van te maken. Hoewel 2011 op het moment van dit schrijven nog niet halverwege is en nog niet eens alle gemeenten beschikken over een fysiek CJG, is nu reeds bekend dat de rol van het CJG als gevolg van de transitie van de jeugdzorg aanzienlijk zal veranderen, omdat zij kunnen gaan dienen als frontoffice voor de over te hevelen taken.

5. Wet publieke gezondheid (Wpg)

De Wpg is op 1 december 2008 in werking getreden. De Wpg regelt o.a. de digitaliseringplicht voor de jeugdgezondheidszorg (voorheen elektronisch kinddossier; EKD). Hiermee wordt aan gemeenten opgedragen ervoor te zorgen dat de jeugdgezondheidszorg digitaal gaat werken. Vanwege vragen van en nader overleg met de Eerste Kamer is dit onderdeel van de Wpg niet tegelijkertijd met de andere onderdelen van deze wet in december 2008 in werking getreden, maar pas per 1 juli 2010. Vanaf dit moment krijgt ieder kind dat bij een Jeugdgezondheidszorgorganisatie (JGZ) in zorg is, een digitaal dossier (de papieren dossiers worden dus vervangen). Dit dossier bevat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving volgens het motto: geen kind buiten beeld. Het doel van het dossier is dat alle kinderen van 0 tot 19 jaar een digitaal dossier krijgen waardoor geen kind uit beeld kan raken, ook niet door verhuizingen.

6. Wet investeren in jongeren (WIJ)

Per 1 oktober 2009 is de WIJ in werking gegaan, vanaf dat moment hebben jongeren geen recht meer op bijstand. Jongeren tot 27 jaar moeten een werk- of een leeraanbod krijgen van de gemeente als zij geen werk hebben of niet naar school gaan.

Echter vanaf 1 januari 2013 houdt de WIJ op te bestaan voor nieuwe aanvragers. Vanaf die datum stromen jongeren onder de 27 jaar die niet werken en niet naar school gaan in, in de Wet werken naar vermogen (Wwnv). Deze nieuwe wet vervangt dan niet alleen de WIJ, maar ook de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet op de sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet arbeidsongeschiktheid voor jonggehandicapten (Wajong).

Voor jongeren die voor 1 januari 2013 instromen in de WIJ, verandert er niets. Op het moment van schrijven van deze kadernota (juni 2011) moet de Tweede Kamer nog wel stemmen over het voorstel van de Wwnv.

7. Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE)

Het doel van de wet OKE is om voor jonge kinderen in peuterspeelzalen en kinderdagverblijven een veilige en stimulerende omgeving te creëren, waarbij medewerkers in staat zijn om een risico op een taalachterstand in het Nederlands te signaleren en effectief aan te pakken.

De wet OKE wijzigt de wet kinderopvang, de wet op het onderwijstoezicht, de wet op het primair onderwijs en enkele wetten in verband met wijzigingen in het onderwijsachterstandenbeleid.

De wet OKE beoogt de gemeentelijke regiefunctie te versterken en geeft gemeenten de opdracht om zorg te dragen voor de volgende vier punten:

- voldoende kwaliteit van het regulier peuterspeelzaalwerk. Hiervoor komt een landelijk kader met daarbij een financiële kwaliteitsimpuls voor het regulier peuterspeelzaalwerk;
- een dekkend en hoogwaardig aanbod van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) in de voorschoolse periode;
- toezicht en handhaving op de kwaliteit van peuterspeelzalen en voorschoolse educatie;
- het voeren van jaarlijks overleg binnen de gemeente en het maken van afspraken over kernpunten van voor- en vroegschoolse educatie.

Bovenstaande leidt tot een geharmoniseerd wettelijk kader voor het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang.

8. Nieuw stelsel passend onderwijs

Zoals reeds eerder genoemd krijgen de scholen en schoolbesturen bij de invoering van (de wetgeving van) het passend onderwijs per 1 augustus 2012 een zorgplicht. Dit houdt in dat zij verplicht worden een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die zich aanmelden. Dit gebeurt in nauw overleg tussen school en ouders.

In het nieuwe systeem melden ouders hun kind schriftelijk aan bij de school van hun voorkeur. Daarbij geven zij aan dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft. De school moet binnen 8 weken beslissen of een leerling wordt toegelaten. Als een school het kind niet kan toelaten, moet de school (of het schoolbestuur) een passende onderwijsplek op een andere school (binnen het samenwerkingsverband van de school waar het kind is aangemeld) zoeken. Dat kan een gewone school zijn of een school voor speciaal onderwijs. Belangrijk daarbij is dat een goede balans wordt gevonden tussen de wensen van ouders en de mogelijkheden van scholen.

9. Transitie jeugdzorg

De transitie/decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten is een gevolg van de wens de jeugdzorg bij die bestuurslaag te beleggen die het dichtst bij kinderen en hun opvoeders staat. Ook vloeit de decentralisatie voort uit de wens één financieringsstroom tot stand te brengen ter ontschotting van het ondersteunings- en zorgaanbod. Daarnaast is ook een aantal inhoudelijke overwegingen van doorslaggevend belang geweest. De belangrijkste is het uitgangspunt dat niet langer de problemen centraal staan, maar de kansen van kinderen en hun opvoeders. Dat betekent dat er meer moet worden geïnvesteerd in preventie, ondersteuning en ambulante hulp zodat een beroep op dure vormen van zorg kan worden teruggedrongen. Het gaat om alle onderdelen die onder de verzamelnaam jeugdzorg vallen: provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming (voogdij en gezinsvoogdij), jeugdreclassering, jeugd-geestelijke gezondheidszorg (jeugd-ggz) en jeugd-licht verstandelijk gehandicapten hulp (jeugd-lvg). De gemeente wordt verantwoordelijk voor alle jeugdzorg die nu onder het rijk, de provincies, de gemeente, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Zorg Verzekerings Wet (ZvW) valt.

5 Flankerend beleid (provinciaal, regionaal & lokaal)

Naast de landelijke wet- en regelgeving en ontwikkelingen is er ook lokaal beleid geformuleerd en zijn er ontwikkelingen gaande, waar jeugd(beleid) onderdeel van uitmaakt. In dit kader kunnen genoemd worden:

1. Provinciaal en regionaal beleid;
2. Centrum voor Jeugd en Gezin;
3. Lokaal Educatieve Agenda (Zorg Advies Teams, Doe effe normaal; Schoolbegeleiding, sociale vaardigheidstraining, Passend Onderwijs en Voor- en vroegschoolse educatie);
4. Signaleringsnetwerken;
5. Brede School ontwikkeling;
6. Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur;
7. Integraal Veiligheidsbeleid.

1. Provinciaal en regionaal beleid

Vanuit haar verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de jeugdzorg draagt de provincie Noord-Brabant bij aan het versterken van de sociale samenhang binnen het jeugdbeleid. Doel van het provinciale beleid is om tot een goede aansluiting tussen de provinciale verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg en het lokale jeugdbeleid te komen. Daarvoor wordt in de regio westelijk Noord-Brabant met 18 gemeenten samengewerkt in het regionaal overleg Jeugd. Hiertoe bestaat zowel een ambtelijk- als een bestuurlijk overleg. Hiervoor is een vierjarige bestuursovereenkomst gesloten. Samen met de regiogemeenten kan er mede op basis van provinciale financiering een aantal producten en diensten ingekocht worden. Er zijn gezamenlijke subsidieaanvragen bij de Provincie ingediend en verkregen voor het realiseren van een virtueel CJG. Onlangs is door de Provincie een gezamenlijke subsidieaanvraag gehonoreerd voor het implementeren van de opvoedingsmethodiek Triple P. Thans lopen er nog aanvragen voor “inzetten interventies 2^e lijn in 1^e lijn”, “inzet van kennis van de 2^e lijnsinstellingen in alle CJG’s” en “het versterken van het lokaal preventief jeugdbeleid”.

Verder is vanuit de Bestuursopdracht Integrale Jeugdgezondheidszorg West-Brabant 2008 in regionaal verband samengewerkt aan de integrale jeugdgezondheidszorg (iJGZ).

In de zomer van 2009 hebben de vier uitvoerders van jeugdgezondheidszorg in de regio West Brabant, te weten Stichting Careyn Thuiszorg Breda, stichting Thuiszorg West-Brabant, Thebe Jeugdgezondheidszorg B.V. en de GGD West-Brabant, de opdracht gekregen van de gemeenten in West Brabant tot het organiseren van integrale jeugdgezondheidszorg binnen West Brabant en deze (juridisch) te borgen. Deze vier organisaties hebben op 30 september 2009 besloten de bedrijfscoöperatie iJGZ West Brabant op te richten.

Het doel is om te komen tot een doorlopend proces voor nul tot negentien jaar, op basis van een gemeenschappelijke visie, geborgd in één contract tussen gemeente en betrokken instellingen.

In juni 2010 is de akte van oprichting gepasseerd. Met terugwerkende kracht is de bedrijfscoöperatie opgericht per 1 januari 2010.

2. Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Een CJG is geen nieuwe bureaucratische laag, maar een laagdrempelige voorziening waar kinderen en ouders direct terecht kunnen voor vragen die met opgroeien en opvoeden te maken hebben.

Op 16 oktober 2008 heeft de gemeenteraad van Woensdrecht het Visiedocument inzake het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) vastgesteld. Dit visiedocument is tot stand gekomen na een aantal bijeenkomsten met bestuurders en de betrokken partners in het CJG. De partners in het CJG van Woensdrecht zijn; de Thuiszorg West Brabant, Bureau Jeugdzorg, de GGD, Traverse, de Zuidwester en MEE. Deze partners hebben samen met de gemeente in het visiedocument aangegeven dat het CJG in Woensdrecht uiteraard moet voldoen aan het basismodel. Dat betekent in ieder geval dat de jeugdgezondheidszorg hierin opgenomen moet zijn, dat er een schakel moet zijn met Bureau Jeugdzorg en dat er voldaan wordt aan de 5 (eveneens op bladzijde 7 genoemde) WMO functies, te weten

- informatie en advies,
- signalering,
- toeleiding naar hulp,
- licht pedagogische hulp en
- coördinatie van hulp.

Daarnaast is in het visiedocument aangegeven dat er naar wordt gestreefd om het CJG in Woensdrecht een VVV-achtige uitstraling te geven en er een groeimodel van te maken. Bij het CJG in Woensdrecht komt men dus niet alleen als er problemen zijn, maar daar kan men ook terecht kunt voor leuke dingen. Inmiddels draait het CJG 1,5 jaar en gesteld kan worden dat het CJG 'lerende en groeiende' is, maar dat het -zeker afgezet tegen vergelijkbare gemeenten- in een behoefte voorziet. Naast het fysieke CJG is er ook een website waarop men informatie kan vinden. Echter ook via de telefoon en de mail kunnen er vragen gesteld worden aan het CJG.

Mede vanuit bezuinigingsoverwegingen gaat er binnen de personele bezetting van het CJG loket in het 3^e kwartaal van 2011 een verandering plaatsvinden. De partners in het CJG die tot op

heden ook de loketdiensten draaiden, zullen alleen nog in de back-office werkzaam zijn en voor de frontoffice wordt een nieuwe medewerk(st)er aangetrokken. Samen met de coördinator van het CJG zal deze nieuwe medewerkster het CJG, rekening houdend met de aankomende transitie zoals genoemd onder punt 9. op bladzijde 16, verder vorm gaan geven.

3. Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

De verantwoordelijkheden en bekostiging van scholen en gemeenten zijn in de afgelopen jaren sterk ontvlochten. Scholen hebben meer beleidsvrijheid gekregen voor de vorming van kinderen en het bieden van passend onderwijs. De gemeente is verantwoordelijk voor de samenhang in voorzieningen en sociale infrastructuur voor de jeugd. Hiertoe is de LEA geïntroduceerd. Een nieuw instrument om het lokaal onderwijsbeleid vorm en inhoud te geven na de wetwijzigingen in het onderwijs(achterstanden)beleid in 2006. De bedoeling van de LEA is dat de gemeente samen met de betrokken partners (schoolbesturen, peuterspeelzalen en kinderopvanginstellingen) een lijst van onderwerpen bespreekt die op deze agenda gezet gaan worden, waarbij (op basis van gelijkwaardigheid) afspraken worden gemaakt over de uitvoering en verantwoording van deze thema's.

In de onlangs vastgestelde LEA 2010-2014 worden voor genoemde periode de volgende uit te voeren thema's genoemd: schoolbegeleiding, sociale vaardigheidstraining, ZAT's, Passend Onderwijs, Doe effe normaal en VVE.

4. Signaleringsnetwerken

Informatie-uitwisseling in de jeugdketen vormt een enorme uitdaging. Organisaties werken soms langs elkaar heen en delen informatie over jongeren onvoldoende.

Om inzichtelijk te maken welke organisaties zorg hebben om een jeugdige is een lokaal signaleringsstelsel geïmplementeerd. Woensdrecht is aangesloten bij het stelsel dat hiervoor in de provincie Noord-Brabant is opgezet, te weten Zorg voor Jeugd (ZvJ).

Organisaties kunnen zorgsignalen afgeven aan dit stelsel. Als een jeugdige contact heeft met meer dan één hulpverlenende of signalerende organisatie, dan geeft het stelsel automatisch een bericht aan alle betrokkenen en wijst een hulpverleningsorganisatie (ketencoördinator) aan die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de hulp aan deze jeugdige. Het signaleringsstelsel Zorg voor Jeugd is aangesloten op een landelijk signaleringsnetwerk, de zogenoemde landelijke Verwijsindex Risicjongeren (VIR). Dit landelijk stelsel is erop gericht om zorgsignalen van jeugdigen boven het niveau van de gemeente/provincie inzichtelijk te maken. Hierdoor is bij de hulpverleners van de jeugdigen bekend dat er zorg bestaat om deze jeugdigen (zonder te vermelden wat de zorg is).

Buiten deze (gedigitaliseerde) signaaluitwisseling, zijn er verschillende overlegvormen waar informatie wordt gedeeld tussen beleidspartners onderling en met de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn het Hulpverlenings Casus Overleg (HCO) binnen het veiligheidshuis (VHH), het casuïstiek overleg binnen het CJG en het lokaal (bestuurlijk) overleg jeugdgroepen.

Ook buiten de gemeente om, zijn er zorgoverleggen binnen en tussen de beleidspartners. Met het oog op de op ons afkomende transitie van de jeugdzorg is het zaak dat de gemeente de regie in handen neemt. Vanuit die regierol dient zij er zorg voor te dragen dat de samenwerking tussen de diverse zorgoverleggen op het gebied van onderwijs, lokaal gezondheidsbeleid en integrale veiligheid gestimuleerd wordt. Dit uiteraard met het doel om overlap te voorkomen. Omdat een dergelijke structuur niet ophoudt bij de gemeentegrens, worden thans de mogelijkheden onderzocht om te komen tot een districtelijke zorgstructuur.

5. Brede School ontwikkeling

In 2006 is de beleidsnotitie Brede Scholen in Woensdrecht vastgesteld. Hierin nemen de gemeente, de organisaties voor onderwijs en kinderopvang en de stichting peuterspeelzalen het initiatief om nader samen te werken binnen het zogenoemde brede schoolconcept.

Deze samenwerkingsvorm moet door onderlinge afstemming en gezamenlijke initiatieven leiden tot:

- optimale ontwikkelingskansen voor kinderen op het gebied van onderwijs en educatie, sport en cultuur;
- doorgaande ontwikkelingslijnen vanaf 0 jaar tot en met overgang naar voortgezet onderwijs;
- bevordering sociale samenhang door samenwerking met verenigingen;
- stimuleren gezonde leefstijl en deelname aan sportclubs;
- zorg en ondersteuning voor kinderen en hun gezin toegankelijker en vanzelfsprekender door samenwerking met instanties voor zorg en opvoeding;
- positieve invloed op sociale vaardigheden en gedrag, preventieve mogelijkheden ten aanzien van ongewenst gedrag;
- positieve invloed op leefbaarheid in een buurt/kern.

In 2009 is daadwerkelijk gestart met het realiseren van brede schoolstructuren binnen de vijf kernen in de gemeente Woensdrecht. Inmiddels kent elke kern zijn eigen specifieke samenwerkingsverband, toegespitst op de lokale situatie en partijen.

Een basis is gelegd, doorontwikkeling en verdere realisatie van doelstellingen en gewenste effecten zal de komende jaren moeten gaan plaatsvinden.

6. Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur

De Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur is een mede door de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en Volksgezondheid, Welzijn en Sport gefinancierde regeling. De gemeente Woensdrecht neemt vanaf 1 januari 2011 deel aan deze regeling, waarbij vier belangrijke doelen worden nagestreefd:

- Uitbreiding van de brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair en secundair onderwijs;
- De versterking van sportverenigingen;
- Het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen;
- Het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen.

Om bovenstaande doelstellingen te realiseren zijn combinatiefuncties in het leven geroepen. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is op minimaal twee werkvelden/sectoren (onderwijs/sport/cultuur). De gemeente Woensdrecht heeft reeds één (coördinerend) combinatiefunctionaris aangesteld voor 20 uur per week. De volgende (uitvoerende) combinatiefunctionaris (32 uur per week) zal worden aangesteld door de Brede Welzijns Instelling. Het streven is om na het opstartjaar 2011 deze regeling binnen de gemeente Woensdrecht een structureel karakter te geven.

7. Integraal Veiligheidsbeleid

In oktober 2010 heeft de gemeenteraad de prioriteiten aangegeven voor het integraal veiligheidsbeleid. In volgorde van hoogste prioriteit waren dit:

1. veilige en leefbare kernen;
2. jeugd, school en veiligheid;
3. alcohol en drugs;
4. veilig winkelen en recreëren;
5. verkeersveiligheid.

Met name de hierboven genoemde prioriteiten 2 en 3 hebben een duidelijk raakvlak met het jeugdbeleid en bij het opstellen van de uitvoeringsprogramma's van zowel het integraal veiligheidsbeleid als het integraal jeugdbeleid, zal hier afstemming over plaatsvinden.

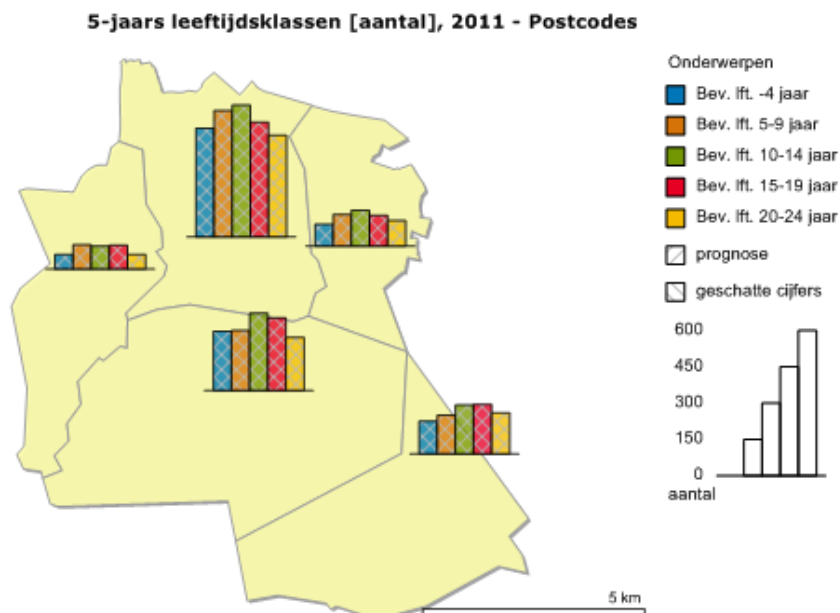
6 De Woensdrechtse situatie

De jeugd staat centraal in het jeugdbeleid. Daarom is het belangrijk om een goed beeld te hebben van de staat van de lokale jeugd. Allereerst moet duidelijk zijn dat het met het overgrote deel van de jeugd goed gaat. De meeste kinderen en jongeren ontwikkelen zich goed en gezond. Maken goede keuzen, volgen onderwijs, sporten en hebben een positieve invulling van hun (vrije) tijd. De gemeente Woensdrecht is er ook voor hen. Woensdrecht biedt de kinderen en jongeren in de eigen samenleving een uitgebreid pakket aan voorzieningen en diensten op cultureel, recreatief en sportief gebied. Daarnaast biedt de gemeente begeleiding en advies aan jongeren die (tijdelijk) een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Daar waar de schaalgrootte van Woensdrecht het niet toestaat bepaalde voorzieningen zelf te bieden, worden deze voorzieningen wel in de directe omgeving (regio) geboden.

Bevolking

Per 1 januari 2011 telde Woensdrecht 21.648 inwoners.

Onderstaand overzicht laat zien hoe de verschillende leeftijdscategorieën van jongeren tot 25 jaar er uit zien per 1 januari 2011.

Bron: CBS statistiek Bevolking - bewerking ABF Research B.V.

Het bovenstaande beeld kan als volgt in cijfers vertaald worden:

	0-4 jr	5-9 jr	10-14 jr	15-19 jr	20-25 jr	TOTAAL
Hoogerheide	450	524	545	476	420	2415
Woensdrecht	60	102	97	98	61	418
Huijbergen	90	131	148	128	106	603
Ossendrecht	245	248	321	300	222	1336
Putte	135	160	204	206	172	877
TOTAAL	980	1165	1315	1208	981	5649

▲ Over de totale bevolking bezien betekent dit dat bijna 25 % van de inwoners van Woensdrecht jonger is dan 23 jaar.

▼ De gemiddelde leeftijd van de Woensdrechtse jeugd stijgt. De groep 0-9 jarigen is de afgelopen jaren gestaag afgenomen.

	0-4 jr	5-9 jr	10-14 jr	15-19 jr	20-25 jr	TOTAAL
Totaal 2005	1080	1190	1265	1145	530	5210
Totaal 2011	980	1165	1315	1208	981	5649

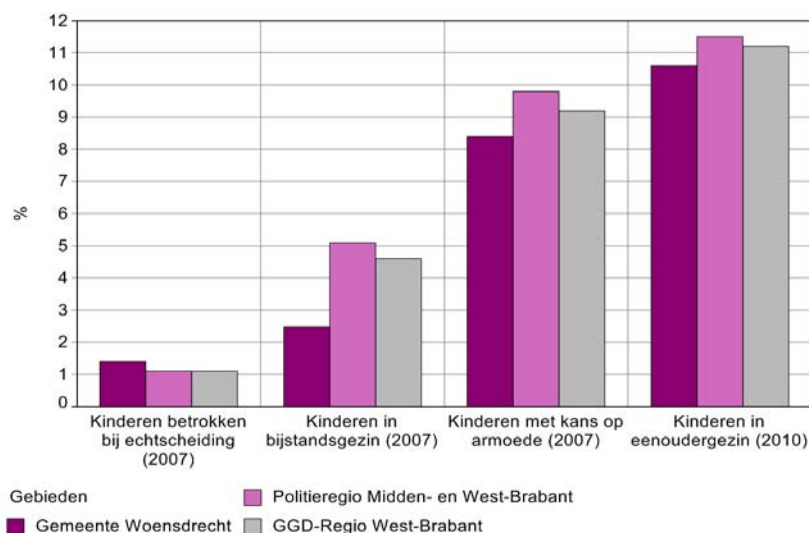
Lokale jeugdspiegel en jeugdmonitoren GGD

Als we kijken naar de staat van de jeugd in Woensdrecht op basis van de lokale jeugdspiegel (jeugdengazin.databank.nl/), en de jeugdmonitoren van de GGD zijn de meest opmerkelijke punten:

Opleidingsniveau

- in Woensdrecht zitten meer jongeren op het vmbo dan gemiddeld in de regio;
- uit Woensdrecht volgen minder jongeren dan in genoemde regio een VWO opleiding;
- in Woensdrecht wonen iets minder jongeren dan gemiddeld in de regio West-Brabant waarvan beide ouders laag opgeleid zijn.

Kinderen in specifieke gezinssituaties.

Bron: CBS bevolkingsstatistiek, bewerking ABF Research

Het aandeel van kinderen dat in de Gemeente Woensdrecht betrokken is bij een echtscheiding is hoger dan in Politieregio Midden- en West-Brabant. Daarnaast woont in 2007 2,5% van de kinderen in Woensdrecht in een bijstandsgezin, tegenover 5,1% in Politieregio Midden- en West-Brabant en 4,6% in GGD-regio West-Brabant. Verder loopt 8,4% van de jongeren in Gemeente Woensdrecht het risico om in armoede op te groeien, hetgeen minder is dan in Politieregio Midden- en West-Brabant. Tenslotte woont in de gemeente Woensdrecht 10,6% van de kinderen bij één van beide ouders, tegenover 11,5% in Politieregio Midden- en West-Brabant en 11,2% in GGD-regio West-Brabant.

Gedrag van jongeren

Onderstaand treft u enkele bevindingen met bijbehorende percentages aan van de door de GGD in de gemeente Woensdrecht uitgevoerde jeugdenquête van 0-11 jaar uit 2008 en de jeugdmonitor van 12-18 jaar uit 2007.

0-11 jaar

- **90%** van de kinderen (0-11 jaar) is lid van een sportvereniging (83%);
- **59%** van de kinderen eet dagelijks groenten (65%);
- **58%** van de kinderen eet dagelijks fruit (68%);
- 96% van de kinderen ontbijt dagelijks;
- 84% van de kinderen gebruikt dagelijks een warme maaltijd;
- 11% van de kinderen heeft overgewicht (inclusief 1% obesitas);
- 20% van de kinderen heeft een indicatie voor psychosociale problematiek;
- 42% van de ouders van Woensdrechtse kinderen ervaart soms tot vaak opvoedproblemen.

12-18 jaar

- 60% van de jongeren heeft zich aangesloten bij een sportvereniging;
- 34% van de jongeren eet dagelijks groenten;
- 24% van de jongeren eet dagelijks fruit;
- 80% van de jongeren ontbijt dagelijks;
- 10% van de jongeren rookt dagelijks;
- 32% van de jongeren is een binge drinker (heeft in de afgelopen 4 weken een keer of vaker minstens 5 glazen of meer bij een gelegenheid gedronken);
- 3% van de jongeren heeft de afgelopen 4 weken hasj of wiet gebruikt;
- **18%** van de jongeren heeft wel eens onveilig gevreeën (14%);
- **9%** van de jongeren is de afgelopen 12 maanden wel eens gepest via internet (5%);
- **26%** van de jongeren heeft problemen met ingrijpende gebeurtenissen (20%);
- **61%** van de jongeren vinden dat er te weinig leuke dingen in de buurt georganiseerd worden (49%);
- **58%** van de jongeren mist één of meer ontmoetingsplaatsen in de buurt (49%);
- **68%** van de jongeren heeft de afgelopen 12 maanden ongewenst gedrag vertoond (61%).

*Een **vetgedrukt percentage** betekent dat het percentage hoger is dan verwacht mag worden op basis van de cijfers in West-Brabant als geheel. Tussen (...) staat het gemiddelde percentage van West-Brabant.*

7 Partners, opzet en planning

Met inachtneming van de in hoofdstuk 6 genoemde visie en doelstelling is in januari 2011 gestart met de verschillende activiteiten.

Omdat het integraal beleid vanuit verschillende invalshoeken dient te worden benaderd, is -naast de interne werkgroep- samenwerking gezocht met verschillende externe deskundigen.

INTERNE WERKGROEP	EXTERNE DESKUNDIGEN
Beleidsmedewerker jeugd	Consultatiebureau
Coördinator CJG	Huisartsen
Coördinator Brede School	GGD
Beleidsmedewerker onderwijs	Kinderopvang
Beleidsmedewerker sport/cultuur	Peuterspeelzalen
Beleidsmedewerker sociaal	Primair Onderwijs
Beleidsmedewerker volksgezondheid	Voortgezet Onderwijs
Beleidsmedewerker ruimtelijke ordening	Jongeren zelf
Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheidsbeleid	Jongerenraad
Beleidsmedewerker welzijn	Brede Welzijns Instelling (jongerenwerker)
Beleidsmedewerker communicatie	Jeugd en Jongerenverenigingen
Leerplichtambtenaar	Verenigingen/organisaties met jeugdleden
	Wijkagenten
	WMO adviesraad

Onderstaand treft u een korte opsomming aan van de activiteiten zoals die vanaf januari 2011 hebben plaatsgevonden:

- Startbijeenkomst interne werkgroep 18-01-2011
- Startbijeenkomsten externe deskundigen 31-01-2011
- Uitvoeren/opstellen analyse 02-2011
- Opstellen communicatieplan 03-2011
- Gesprek jongerenwerker/hangjongeren 01-03-2011
- Toelichting bij jongerenraad 03-03-2011
- Verwerken reacties/opmerkingen/aanvullingen 03-2011
- Bepalen prioriteiten door werkgroep 21-03-2011
- Bepalen prioriteiten door externe partners 28-03-2011

Uiteraard is tussentijds ook steeds het college van burgemeesters en wethouders geïnformeerd over de voortgang van dit project.

Vorenstaande heeft geresulteerd in een analyse, waarin uiteindelijk 15 aandachtspunten naar voren zijn gekomen. Deze aandachtspunten zijn door zowel de interne werkgroep als in een

tweetal bijeenkomsten met de extern deskundigen uiteindelijk teruggebracht/samengevoegd tot een zevental prioriteiten.

De 15 punten en de 7 prioriteiten daarbinnen zijn vervolgens voorgelegd in een speciale themaraadsvergadering op 12 april 2011. In deze vergadering heeft de raad de richting aangegeven voor het opzetten van de kadernota integraal jeugdbeleid. In het volgende hoofdstuk wordt daar verder op ingegaan.

De opgestelde concept kadernota wordt op 28 juni 2011 besproken in de jongerenraad. Daarna wordt de concept kadernota voorgelegd aan de Wmo-adviesraad met het verzoek advies over deze nota te geven. Dit advies wordt samen met de concept kadernota voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders, die vervolgens hun advies voor zullen leggen aan de gemeenteraad. Naar verwachting zal de gemeenteraad dan op 29 september 2011 besluiten over de kadernota integraal jeugdbeleid.

Vervolg

De kadernota geldt voor een periode van vier jaar. Na vaststelling door de gemeenteraad zullen door de werkgroepleden uitvoeringsprogramma's opgesteld worden. De eerste dus voor 2012. Tegen het eind van elk jaar vindt een evaluatie plaats. Ook nieuwe gegevens uit analyses en voortgangsrapportages zullen hierin worden meegenomen. Op basis van deze evaluatie wordt het uitvoeringsprogramma voor het nieuwe jaar opgesteld.

8 Jeugdbeleid in Woensdrecht

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste uitkomsten van de analyse integraal jeugdbeleid, die is opgesteld in de periode februari – maart 2011. Deze analyse vormt uiteindelijk de basis voor deze kadernota. Per hoofdthema (zoals deze bij de analyse gehanteerd zijn), worden de eerste conclusies en aandachtspunten genoemd. Deze voorlopige conclusies en aandachtspunten vormen niet altijd een verband en kunnen separaat van elkaar gelezen worden. De volledige analyse integraal jeugdbeleid is te vinden in de gelijknamige rapportage van 30 maart 2011.

8.1 Opvang, educatie en werk

Eerste conclusies

- Gratis kinderopvang in België is ongunstig voor kinderopvang in Nederland (Putte). Dit heeft ook gevolgen voor kinderen op peuterspeelzaal en basisonderwijs in Nederland.
- In verband met financiële drempel kunnen niet alle kinderen deelnemen aan culturele activiteiten.
- Betrokkenheid ouders is laag.
- Ontbreken van specifieke naschoolse opvang.
- Toename zorgleerlingen/gedragsproblemen (pesten)/stoornissen.
- Jeugd is erg “ik-gericht” (weinig respect).
- Enerzijds is er overlast van hangjongeren. Anderzijds zijn er weinig voorzieningen voor hen.
- Verdwijnen Brede School Coördinator lijkt een knelpunt te worden voor het Brede Schoolconcept.
- Financiering Peuterspeelzalen staat onder druk.
- Scholen melden niet altijd het verzuim.
- Ontwikkelingsachterstanden, met name op gebied van taal.
- Afstemming tussen basis- en voortgezet onderwijs kan beter.

Mogelijke aandachtspunten/prioriteiten

- Preventief aanpakken pestgedrag.
- Faciliteren Sociale Vaardigheidstrainingen (deskundigheidsbevordering; Triple P).
- Behouden bibliotheken.
- Vanwege de goede resultaten het tutorproject behouden.
- Grensproblematiek Putte qua terugloop leerlingenaantallen (meerdere malen genoemd)
- Continuïteit doorgaande leerlijn (voorlichting via CJG).
- Taal- en spraakontwikkeling.
- Betrokkenheid ouders vergroten.

8.2 Ontwikkelen, opvoeden en beschermen

Eerste conclusies

- Financiering voortzetting kanjermethode ontbreekt.
- Subsidie onderwijsbegeleiding lijkt weg te vallen.
- CJG drempel blijkt voor sommige ouders nog steeds te hoog te zijn.
- Bereiken van de doelgroepen (kinderen/jongeren/ouders) is lastig.

Mogelijke prioriteiten

- Betere en meer facilitering door het CJG, zeker waar gaat om preventieve zaken (dus informatie, advies en voorlichting).
- Realiseren Jongeren Ontmoetings Plaatsen (JOP's).
- Realiseren inloopruimten.
- Zorg voor project leefstijl.
- Voorwaarden scheppen voor Sociale Vaardigheidstrainingen.
- Voorwaarden scheppen voor voortzetting kanjermethode.
- Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE); vooral groep 1 en 2.
- Oprichten Zorg Advies Teams (ZAT's) in basisonderwijs.

8.3 Gezondheid

Eerste conclusies

- Melden in Zorg voor Jeugd.
- Niet iedereen is deskundig op elk terrein. Knowhow vergroten in relatie tot signaleren.
- Overgewicht en in relatie hiermee voeding dient meer aandacht te krijgen.
- Er wordt door jongeren met regelmaat alcohol gebruikt op straat.
- Korten op uren gymastiekonderwijs.
- Financiering Jeugd Gezondheids Zorg is een knelpunt.
- De zorg is niet voldoende in beeld.
- Drugs, alcohol, roken, digipesten moeten aandacht blijven houden.
- Er wordt weinig voorgelezen. Gevolg achterstanden in taalontwikkeling.

Mogelijke prioriteiten

- Voorlichting over het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd.
- Preventieprogramma's op verschillende terreinen aanbieden aan ouders en kinderen (7-12).
- APV herzien (ivm alcohol op straat).
- Voorlichting geven op verschillende terreinen aan jongeren bv. via theaterproducties (13+).
- Logopedie in de school.
- Invoering BAS-traject bij voetbalverenigingen (Beleid, Alcohol en Sport).
- Hoe bereiken we hangjongeren en hun ouders (bv bij alcoholmatigingsvoorlichting).
- Aanstelling Combinatiefunctionaris voor Sport, Onderwijs en Cultuur voor o.a. de organisatie van naschoolse activiteiten.

8.4 Vrije tijd

Eerste conclusies

- Tekort aan voorzieningen in diverse kernen (JOP's, voetbalkooien, inloopruimten).
- Weinig sportaanbod binnen brede school.
- Verloedering van gebouwen en omgeving door vandalisme, drugsoverlast en (gedrag van) hangjongeren.
- Wegvallen/verminderen van subsidies bij sporten verenigingsleven
- Minder interesse door vrijwilligers (als gevolg van toename individualisering).
- Vraag naar deelname aan (vakantie)activiteiten (minimasubsidies).
- Hoe bereik je de doelgroep?
- Kosten naschoolse activiteiten vanuit Brede School concept zijn voor sommige ouders een knelpunt.

Mogelijke prioriteiten

- Aanbieden laagdrempelige naschoolse activiteiten in alle kernen.
- Realiseren inloopruimten, voetbalkooien, JOP's;
- Organisatie naschoolse activiteiten door combinatiefunctionaris. (13-19 jaar) en uitvoering geven aan Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur.
- Bereiken van vrijwilligers via vrijwilligersmakelaar.
- Bibliotheek meer richten op Voorgezet Onderwijs.
- Samenwerken van organisaties met soortgelijke initiatieven, bijvoorbeeld in de sfeer van de public relations.

8.5 Huisvesting

Eerste conclusies

- Huisvesting peuterspeelzalen Putte en Huijbergen heeft de aandacht.
- Jongerenwerker heeft geen “honk aan huis”.
- Er zijn geen begeleide woonvormen voor jongeren die tussen de wal en het schip dreigen te vallen.
- Aandacht voor het gegeven dat naschoolse opvang vaak op een andere locatie is.
- Aandacht voor huisvesting van kwetsbare groepen burgers (lichamelijk en geestelijk gehandicapten).
- Wensen van starters op de woningmarkt matchen niet altijd met het aanbod (woningbeleid).
- Plaatsing van kinderen op speciaal onderwijs is vaak lastig.
- Door terugloop leerlingenaantallen (krimp) in toekomst leegstaande lokalen.

Mogelijke prioriteiten

- Ruimte in K4 of MFC Kloosterhof als inloopruimte voor jongeren realiseren.
- Onderzoeken mogelijkheden begeleid wonen (4sure).
- Brede School in de kern Woensdrecht waar kinderen fysiek de gehele dag aanwezig kunnen zijn.
- Peilen behoefte woonruimte bij kwetsbare groepen.
- Plaatsing op Speciaal Voortgezet Onderwijs in regionaal verband oppakken.
- Stimuleren van multifunctioneel gebruik van bestaande (gemeentelijke) gebouwen.

8.6 Jeugd en veiligheid

Eerste conclusies

- Integrale aanpak van het pesten (wie pakt dit op?).
- Het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd wordt niet of onvoldoende gebruikt.
- Er is een oerwoud aan instanties.
- Er is overlast van hangjongeren (drugs, vandalisme).
- Is het AMK (Algemeen Meldpunt Kindermishandeling) bekend onder de inwoners?
- Er zijn te weinig voorzieningen voor jongeren.

Mogelijke prioriteiten

- Netwerkverbetering qua zorgstructuur. CJG kan hierin een rol spelen.
- Versterken samenwerking.
- Meer verlichting bij scholen.
- Opzetten preventieprojecten.
- Overleg Brabants Veiligheids Label handhaven.
- Financieren van sociale vaardigheids- en weerbaarheidstrainingen.
- Stimuleren gebruik Zorg voor Jeugd.
- Drugsprotocol op scholen.
- Betrekken jongeren bij projecten en bieden van een “eigen plek”.
- Creëren uitgaansgelegenheid.
- Keurmerk Veilige school.
- Handhaving op snelheid gemotoriseerd verkeer.

9 Prioriteiten

In de raadsvergadering van 12 april 2011 zijn de volgende 15 aandachtspunten/knelpunten/problemen uit de analyse aan de orde gesteld.

- Realiseren van voorzieningen;
- Aanstellen/behouden combinatiefunctionaris;
- Organiseren van activiteiten;
- Stimuleren multifunctioneel gebruik bestaande gemeentelijke gebouwen;
- Veiligheid;
- Bereiken van de diverse doelgroepen;
- Jongeren betrekken bij projecten (participatie);
- Ouderbetrokkenheid;
- Verbeteren zorgstructuur met alle spelers in het veld;
- Preventie;
- Sociale Vaardigheidstraining;
- Vroegtijdig signaleren;
- Grensproblematiek Putte;
- Gezondheid;
- Jeugdwerkloosheid.

Vervolgens is aangegeven dat deze aandachtspunten zijn verweven tot een zevental prioriteiten, te weten:

- preventie
- verbeteren zorgstructuur
- gezondheid
- bereiken van de doelgroepen
- voorzieningen en activiteiten
- veiligheid
- grensproblematiek Putte

Als richtinggevend kader heeft de raad de volgende vijf punten als prioriteit benoemd. In volgorde van belangrijkheid zijn dit:

1. **Preventie**
2. **Bereiken van de doelgroepen (ouders en jongeren)**
3. **Gezondheid**
3. **Voorzieningen en activiteiten**
3. **Veiligheid.**

Dat er drie nummers 3 staan is een juist gegeven. Bij de prioriteitkeuze hadden deze onderwerpen een gelijke score.

In dit hoofdstuk worden de prioriteiten uitgewerkt. Daarbij wordt aangegeven wat de hoofdlijnen in de aanpak zullen zijn, wie daarbij de belangrijkste partners zijn, in welke programma's van de gemeentebegroting de aanpak geborgd wordt en welke doelen de gemeente en partners zich stellen.

Binnen de beleidsperiode 2012-2015 zal de nadruk gelegd worden op de vijf hierboven genoemde prioriteiten. Wanneer er keuzes gemaakt moeten worden in capaciteit of financiële zin, zullen deze onderwerpen voorrang krijgen. Echter ook het aspect "verbeteren

zorgstructuur” zal de komende periode de aandacht moeten krijgen. In hoofdstuk 10 zal hier verder op worden ingegaan. In datzelfde hoofdstuk zal verder ook aandacht besteed worden aan de incidentele zaken die in de analyse naar voren zijn gekomen.

Preventie

Het preventief jeugdbeleid wordt expliciet genoemd in prestatieveld 2 van de Wet op de maatschappelijke ondersteuning. Dit prestatieveld heeft betrekking op jeugdigen – en in voorkomende gevallen hun ouders – bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is dan wel voorkomen kan worden.

In het kader van deze nota moet preventie breder gezien worden dan dat is aangegeven in de Wmo. De aandacht voor het belang van preventie is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Gelet op de door de raad aangegeven prioriteitsvolgorde is dat in Woensdrecht niet anders. Preventie dient niet beperkt te blijven tot preventie van problemen bij overlast. Er kan onderscheid gemaakt worden in drie soorten preventieve activiteiten:

- a. probleemgerichte preventie;
- b. risicogerichte preventie en
- c. ontwikkelingsgerichte preventie.

Pas iets doen wanneer een probleem zich voordoet, is niet alleen dweilen met de kraan open, het doet ook geen recht aan de jeugdigen zelf. Daarbij komt dat investeren aan de voorkant aanzienlijk goedkoper is dan het achteraf oplossen van problemen.

Hoofdpijnen in de aanpak

- a. Probleemgerichte preventie moet voorkomen dat kinderen en jongeren een probleem hebben of worden voor anderen én moet erger voorkomen als er al een probleem is. Deze vorm van preventie is er primair op gericht dat jeugdigen zich aanpassen aan de situatie thuis, op school en op straat.
- b. Risicogerichte preventie is gericht op het vermijden van risicogedrag, bijvoorbeeld op het terrein van gezondheid, (verkeers)veiligheid. Het doel is dat jeugdigen risico's tijdig onderkennen.
- c. Ontwikkelingsgerichte preventie stelt de belevingswereld en situatie van jeugdigen centraal en is erop gericht die situatie zo aan te passen en jeugdigen zodanige alternatieven en mogelijkheden te bieden dat zij optimaal kunnen ontwikkelen. Deze vorm van preventie is gericht op alle jeugdigen, niet alleen op risico- of probleemgroepen.

Bij alle onderdelen ligt er een nadrukkelijke rol voor de ouders/opvoeders.

Partners in de aanpak

- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Gemeente
- Brede Welzijns Instelling
- Politie
- Onderwijsinstellingen
- Kinderopvanginstellingen
- Peuterspeelzalen
- HALT
- Novadic Kentron
- Jeugdgezondheidsorganisaties
- Ouders

Relevante programma's uit de gemeentebegroting

Woensdrecht zorgt

Woensdrecht leert

Woensdrecht veilig (aansluiting bij thema Alcohol en Drugs uit Integraal Veiligheidsbeleid)

Doelstelling

Het geven van informatie en advies en in een vroegtijdig stadium knelpunten en problemen signaleren/onderkennen en daar een aanbod voor creëren.

Er zorg voor dragen dat kinderen, jongeren en ouders weten waar ze informatie kunnen verkrijgen en op die plaatsen een informatieaanbod verzorgen.

Bereiken van de doelgroepen (ouders en jongeren)

In de inleiding van deze nota is het reeds aangegeven “er is een gemeenschap nodig om een kind op te voeden”, waarmee bedoeld wordt dat bij het opvoeden en leren van kinderen alle mensen in de directe omgeving van het kind betrokken zijn. Het is dus de hele gemeenschap uit de omgeving van het kind; ouders, vrienden, ouders van vrienden, docenten, opa's, oma's, familie, sportclubs, kinderopvang,... die allemaal invloed hebben op de ontwikkeling van kinderen. Ook in Woensdrecht is gebleken dat het vaak bijzonder lastig is om de juiste doelgroepen bij bepaalde activiteiten te betrekken. De oorzaak hiervan is niet altijd even helder. Is het het overvragen van het pedagogisch draagvlak, is het de individualisering van de huidige maatschappij. Vragen waarop het antwoord nu nog schuldig gebleven moet worden, maar het zeker de moeite waard is, om dit verder te onderzoeken.

Hoofdpijnen in de aanpak

De gemeente vindt het van groot belang dat niet alleen jongeren participeren in projecten, maar ook dat de ouders van jongeren bereikt worden. In samenwerking met de verschillende organisaties zal onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn om deze betrokkenheid te vergroten.

Partners in de aanpak

- CJG
- Gemeente
- Onderwijsinstellingen
- Kinderopvang
- Peuterspeelzalen

Relevante programma's uit de gemeentebegroting

Woensdrecht zorgt

Woensdrecht leert

Doelstelling

Door het creëren van een combinatie van vraag- en aanbodgerichte informatie onder andere via de moderne media, kunnen meer mensen kennis van deze informatie nemen.

Gezondheid

In hoofdstuk 5 van deze nota staat bij de door de GGD uitgevoerde enquêtes een aantal opvallende zaken. Zo loopt het lidmaatschap bij een sportvereniging met een derde terug op het moment dat de kinderen naar het Voorgezet Onderwijs gaan. Op dat moment laten ook de groente- en fruitconsumptie een aanzienlijke daling zien. Verder zijn er -in vergelijking met de regio- in de leeftijdscategorie 12-18 jaar voor Woensdrecht hogere percentages te zien waar het gaat om onveilig rijden en problemen met ingrijpende gebeurtenissen. Uiteraard zijn ook de andere hier genoemde punten van belang, echter deze wijken niet significant af van de percentages in de regio.

Hoofdpijnen in de aanpak

De gemeente vindt het belangrijk dat zo veel mogelijk kinderen in beeld zijn en blijven bij de jeugdgezondheidszorg. Verder zal ingezet moeten worden op het bevorderen van een gezonde leefstijl onder jongeren (waaronder het stimuleren van sporten en bewegen, maar ook het bestrijden van overgewicht en middelengebruik) in samenhang met het lokale gezondheidsbeleid.

Partners in de aanpak

- Gemeente
- TWB/GGD
- CJG
- Onderwijsinstellingen
- Kinderopvang
- Peuterspeelzalen

Relevante programma's uit de gemeentebegroting

Woensdrecht zorgt

Woensdrecht leert

Doelstelling

Door onder andere voorlichting te geven en het stimuleren van sporten en bewegen, jongeren (en hun ouders) de mogelijkheid bieden om een gezonde leefstijl te volgen.

Voorzieningen en activiteiten

Uit de analyse en ook uit eerder verschenen rapportages en onderzoeken is meer dan eens gebleken dat veel Woensdrechtse jongeren van mening zijn dat er in de gemeente Woensdrecht te weinig mogelijkheden zijn om elkaar te kunnen ontmoeten. Ook zijn zij van mening dat er te weinig activiteiten georganiseerd worden waaraan zij deel kunnen nemen.

Hoofdpijnen in de aanpak

De gemeente wil in de kern ruimten behouden en zonodig creëren, passend bij de behoefte van jongeren. Verder wil de gemeente inzetten op het ondersteunen van de brede toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten voor kinderen ongeacht inkomen en beperking. Het jeugd- en jongerenwerk in Woensdrecht zal, mede door de inzet van de jongerenwerker en de aangestelde (en aan te stellen) combinatiefunctionaris(sen), een nieuwe (activiteiten)impuls krijgen.

Partners in de aanpak

- Gemeente
- Brede Welzijns Instelling (jongerenwerker)
- Combinatiefunctionaris(sen)
- Onderwijsinstellingen
- CJG

Relevante programma's uit de gemeentebegroting

Woensdrecht ontspant

Woensdrecht zorgt

Doelstelling

Om het voor jongeren mogelijk te maken zich te ontplooiën, vermaken en ontspannen, wordt de toegankelijkheid en beschikbaarheid van voorzieningen en activiteiten, vergroot.

Veiligheid

Jongeren kunnen slachtoffer en dader zijn van onveiligheid. Geweld, bedreiging, verkeersonveiligheid, overlast, alcohol en drugs. Ook kunnen jongeren het slachtoffer zijn van kindermishandeling (huiselijk geweld).

Hoofdpijnen in de aanpak

De gemeente wil afspraken maken met de scholen over de uitvoering van het keurmerk “Veilige school”. Verder wil de gemeente de veiligheid in de kernen bevorderen door het voorkomen en bestrijden van overlast door jeugdgroepen door middel van een multidisciplinaire aanpak (Beke).

Ook zal ingezet worden op het bestrijden en voorkomen van kindermishandeling, al dan niet in relatie tot huiselijk geweld.

Partners in de aanpak

- Gemeente
- Steunpunt Huiselijk Geweld
- Onderwijsinstellingen
- Politie
- HALT
- CJG

Relevante programma's uit de gemeentebegroting

Woensdrecht veilig

Woensdrecht leert

Woensdrecht zorgt

Doelstelling

Jongeren en ouders de mogelijkheid geven samen de verantwoordelijkheid te nemen voor het creëren van een veilige leefomgeving op school en in het dorp.

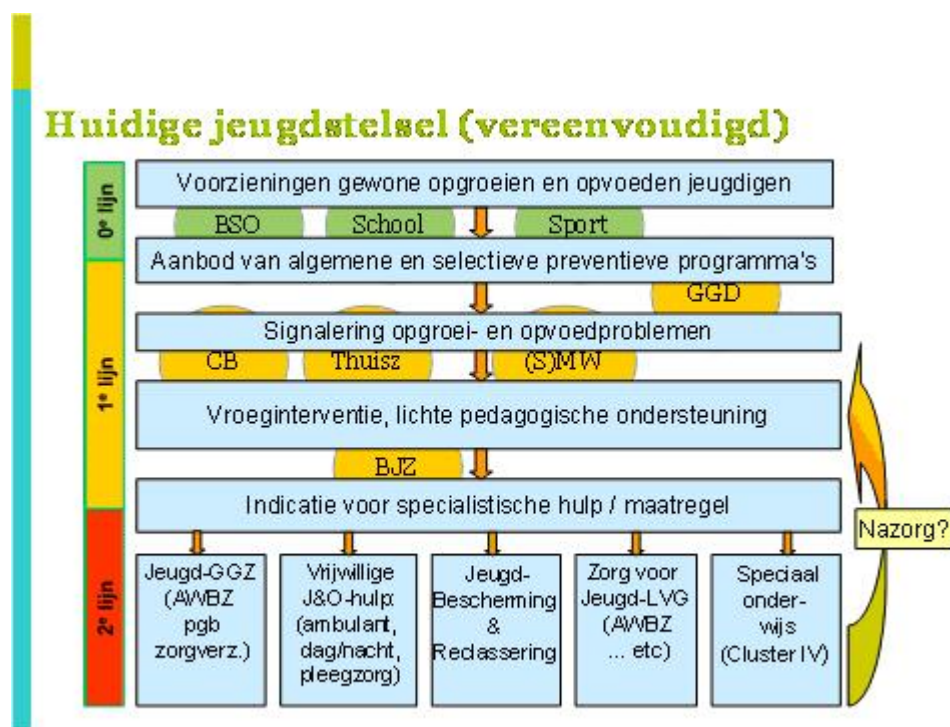

10 Overige thema's en incidentele punten

Verbeteren zorgstructuur

Hoewel de raad heeft aangegeven dat de prioriteit “verbeteren zorgstructuur” niet tot de belangrijkste wordt aangemerkt, wordt deze in dit hoofdstuk toch nog even aangehaald, omdat op dit terrein de nodige ontwikkelingen gaande zijn. Het gaat hier om de zorgstructuur binnen de jeugdzorg. Binnen nu en een aantal jaar staat ons landelijk een aanzienlijke wijziging te wachten, die uiteindelijk ook op lokaal niveau consequenties heeft.

Onderstaand ziet u een vereenvoudigde weergave van het huidige stelsel van de jeugdzorg.

De komende jaren vindt een forse transformatie binnen het jeugdzorgstelsel plaats. Verantwoordelijkheden van het Rijk worden gedecentraliseerd naar de gemeenten. De gemeente is straks verantwoordelijk voor alle onderdelen die onder de verzamelnaam jeugdzorg vallen: provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming (voogdij en gezinsvoogdij), jeugdreclassering, jeugd-geestelijke gezondheidszorg (jeugd-ggz) en jeugd-licht verstandelijk gehandicapten hulp (jeugd-lvg).

Het tijdspad van de decentralisatie van de jeugdzorg geeft nog geen concreet beeld. Een voorlopige tijdsplanning zou kunnen zijn dat de ambulante hulp overgaat in 2014 en de overige onderdelen in 2016.

Landelijk is met deze decentralisatie een (over te hevelen) budget van ruim 3 miljard euro gemoeid. Oogmerk is om aldus een einde te maken aan de fragmentatie in het huidige stelsel en gemeenten in staat te stellen een meer ‘op de maat’ van de cliënt toegesneden hulpaanbod te bieden. Na de decentralisatie is het de verantwoordelijkheid van de gemeenten het in de wet

verankerde recht op jeugdzorg voor eigen rekening en risico te borgen. Vanwege de daarmee te verwachten efficiencyverbetering, past het Rijk op voorhand een korting toe; deze loopt op tot uiteindelijk 300 miljoen euro.

Ook wil het Rijk dat de CJG's na de overheveling gaan functioneren als frontoffice voor de jeugdzorg van (samenwerkende) gemeenten. Naast dit alles wordt jeugdzorg breed een eigen bijdrage regeling ingevoerd

Binnen de regio West Brabant zijn inmiddels de eerste contacten gelegd om deze transitie in (sub)regionaal verband vorm te gaan geven. De komende tijd zal hard nodig zijn om ons voor te bereiden op deze nieuwe verantwoordelijkheden. Deze vergen namelijk nogal wat!

Grensproblematiek Putte

Op dit thema wordt verder niet ingegaan omdat dit thema geen prioriteit van de raad heeft gekregen en hier ook geen wettelijk opgelegde taken en/of opdrachten mee gemoeid zijn

Incidentele punten

Zoals in hoofdstuk 9 (blz. 34) reeds is aangegeven zijn er uit de analyse ook extra (incidentele) maatregelen naar voren gekomen, die, afhankelijk van de beschikbare middelen en eventuele personele capaciteit "en passant" kunnen worden opgepakt/uitgevoerd.

In dit kader kunnen genoemd worden:

- Bevorderen deelname aan stichting Leergeld, Jeugdcultuurfonds, Jeugdportfonds etc.;
- Stimuleren en faciliteren van organisaties om bij elkaar "in de keuken te kijken";
- Onderzoeken aanpassen APV (ivm alcoholgebruik);
- Plaatsen bewegwijzeringsborden kinderopvangorganisaties;
- Bevorderen regionale samenwerking;
- Stimuleren gebruik signaleringssysteem Zorg voor Jeugd.

11 Dwarsverbanden

Bij de beschrijving van de prioriteiten in deze nota is enige malen verwezen naar relaties met andere thema's binnen deze kadernota of relaties met aanpalende beleidsterreinen. Om dubbelingen in acties te voorkomen zijn in onderstaand overzicht de belangrijkste dwarsverbanden opgenomen. In de op te stellen uitvoeringsplannen zal rekening gehouden worden met deze dwarsverbanden.

		Prioriteiten					Overige thema's/ aanpalende beleidsterreinen				
		Preventie	Bereiken doelgroepen	Gezondheid	Voorzieningen & activiteiten	Veiligheid	Lokaal Educatieve Agenda	Centrum voor Jeugd en Gezin	Integraal Veiligheidsbeleid	Imp.Br.Scholen Sport & Cultuur	Wergroep Alcohol & Drugs
Prioriteiten	Preventie	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Bereiken doelgroepen	X	X	X				X	X	X	
	Gezondheid	X	X	X			X	X			X
	Voorzieningen & activiteiten	X			X			X		X	
	Veiligheid	X				X		X			X
Overige thema's/ aanpalende beleidsterreinen	Lokaal Educatieve Agenda	X		X			X	X	X		
	Centrum voor Jeugd en Gezin	X	X	X	X		X	X	X	X	
	Integraal Veiligheidsbeleid	X	X			X		X			X
	Imp.Br.Scholen Sport & Cultuur	X	X		X		X	X			
	Wergroep Alcohol & Drugs	X		X		X		X	X		

12 Organisatorische borging

Integraal jeugdbeleid in de gemeentelijke organisatie.

Integraal jeugdbeleid is niet één specifiek product. Elke afdeling binnen de gemeentelijke organisatie heeft op de een of andere manier te maken (of raakvlakken) met jeugdbeleid. De centrale coördinatie en ambtelijke verantwoordelijkheid daarvoor is verankerd bij de afdeling Beleid en Planvorming en dan specifiek bij de beleidsmedewerker integraal jeugdbeleid. De ambtelijke coördinatie van de aanpak van specifieke items op het terrein van het jeugdbeleid ligt soms bij de beleidsmedewerker integraal jeugdbeleid, maar veelal op andere plekken in de organisatie. In de op te stellen uitvoeringsplannen zal per item (actie) aangegeven worden wie dit ambtelijk aanstuurt.

Coördinatie

De totale regievoering voor de uitvoeringsplannen ligt bij de beleidsmedewerker integraal jeugdbeleid. Deze houdt het overzicht, stuurt zonodig bij en bewaakt de resultaten.

Afstemming zal zowel bilateraal als via werkgroepen plaatsvinden.

Daarnaast is ook het periodiek bestuurlijk/ambtelijk overleg jeugd onderdeel van de coördinatie. Aan dit overleg nemen naast de portefeuillehouders jeugd en openbare orde en veiligheid ook de ambtenaren jeugd en openbare orde en veiligheid, deel.

Bestuurlijke coördinatie

Hoewel de wethouder jeugdzaken de primus inter pares is, als het gaat om integraal jeugdbeleid, is dit ook een onderwerp dat als een rode draad door veel gemeentelijke beleidsterreinen loopt. Vanuit dat licht bezien zijn veelal meerdere portefeuillehouders vanuit de eigen verantwoordelijkheid (in)direct betrokken bij het jeugdbeleid, waardoor er eigenlijk een collegebrede verantwoordelijkheid ontstaat voor het integraal jeugdbeleid.

De gemeenteraad stelt de kaders en beoordeelt de resultaten. Jaarlijks worden er uitvoeringsplannen opgesteld en uitgevoerd. Op basis van de jaarlijkse evaluatie kan een uitvoeringsplan worden bijgesteld en kunnen nieuwe acties worden vastgesteld. De raad kan hiermee uitvoering geven aan haar controlerende taak en beoordelen of het college binnen de kaders van het vastgesteld beleid heeft gehandeld.

13 Financiën en vervolg

Financiën

Zoals reeds eerder in deze nota is aangegeven zal vanaf 2012 jaarlijks een uitvoeringsprogramma worden opgesteld. Een aantal acties dat hierin wordt opgenomen zal mogelijk te realiseren zijn zonder dat hiervoor extra budget benodigd is. Andere zijn wellicht reeds voorzien van een financiële dekking.

Zoals bekend, is met ingang van 1 januari 2011 de Brede Welzijns Instelling dè uitvoeringsorganisatie voor onder andere het jeugd- en jongerenwerk in de gemeente Woensdrecht. Binnen het totale subsidiebudget dat de BWI ontvangt is een bedrag van €50.000,-- voor de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk opgenomen. Met deze organisatie zullen dan ook, na de vaststelling van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma, afspraken gemaakt worden welke taken, tegen welke kosten in een bepaald jaar uitgevoerd gaan worden.

Daarnaast zijn via het Regionaal Actie Plan 2010-2012 subsidies bij de Provincie Noord Brabant aangevraagd voor specifieke producten die betrekking hebben op het jeugdbeleid. Het gaat dan om aanvragen voor:

- a) deskundigheidsbevordering medewerkers CJG's ;
- b) inzetten interventies 2^e lijn als 1^e lijn
- c) inzet van kennis van de 2^e lijnsinstellingen in alle CJG's
- d) het versterken van het lokaal preventief jeugdbeleid".

Voor de regio West-Brabant is een bedrag beschikbaar van ruim 2,4 miljoen euro.

Voor het eerstgenoemde onderdeel is gekozen voor een regionale opzet. Daarbij is ingezet op de implementatie van de opvoedingsmethodiek Triple P. Hiervoor heeft de Provincie inmiddels haar goedkeuring verleend. De andere onderdelen zijn nog in behandeling bij de Provincie. Deze onderdelen kunnen overigens op lokaal niveau (uiteraard binnen de subsidievoorwaarden) worden ingezet.

Als de Provincie positief beschikt op de ingediende aanvragen zijn voor de onderdelen b), c) en d) voor de gemeente Woensdrecht (in principe) bedragen beschikbaar van respectievelijk €13.889,--, €40.000,-- en €22.789,11.

Vervolg

Na de vaststelling van deze kadernota zal gewerkt gaan worden aan het uitvoeringsplan voor 2012. In dit plan zal binnen de gestelde kaders en budgetten een vertaalslag gemaakt worden naar meetbare acties per prioriteit.

Afhankelijk van de (provinciale) budgetten, zullen de activiteiten volgens de aangegeven prioriteitsvolgorde worden opgezet. Daartoe wordt per activiteit een actiekaart opgesteld. Op de actiekaarten zullen de volgende zaken worden gemeld:

- bestuurlijk verantwoordelijke;
- ambtelijk verantwoordelijke;
- uitleg over het onderwerp;
- doel van de activiteit;
- relevante beleidsnota's;
- output indicatoren;

- voortgangsbewaking;
- planning;
- samenhangende projecten;
- evaluatie;
- kosten;
- financieringswijze;
- personele inzet..

Bijlage 1

Lijst van afkortingen

AMK	Algemeen Meldpunt Kindermishandeling
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BO	Basisonderwijs
BWI	Brede Welzijnsinstelling
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
EKD	Elektronisch Kinddossier
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HCO	Hulpverlenings Casusoverleg
(i)JGZ	(integrale)Jeugdgezondheidszorg
JOP	Jongeren Ontmoetingsplek
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LVG	Licht Verstandelijk Gehandicapten
MFC	Multi Functioneel Centrum
OC en W	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OKE	(wet) Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
TWB	Thuiszorg West-Brabant
VHH	Veiligheidshuis
VIR	Verwijsindex Risicjongeren
VMBO	Vorbereidend Middelbaar beroepsonderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheid voor jonggehandicapten
WIJ	Wet investeren in jongeren
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wsw	Wet op de sociale werkvoorziening
Wwb	Wet werk en bijstand
Wwnv	Wet werken naar vermogen
ZAT's	Zorg Advies Teams
ZvJ	Zorg voor Jeugd
ZvW	Zorg Verzekeringwet

Bijlage 2

Lijst van gesprekspartners

Brede Welzijnsinstelling
Basisschool Klim-op
Basisschool de Meulenridders
Basisschool de Poorte
Basisschool de Stappen
Basisschool de Open Hof
Politie
Kinderopvang Zuidwesthoek
Kinderopvang Ons Marieke
Scholengemeenschap Moller
GGD
Thuiszorg West Brabant
MFC de Drieschaar
In de Roosch
Stichting SAS
Scouting Hoogerheide
Scouting Ossendrecht
Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Woensdrecht
Stichting peuterspeelzalen Woensdrecht
AB Sovatraing

Bij de gesprekken met bovenstaande partners (extern deskundigen), op 31 januari en 28 maart 2011, is ook een afvaardiging Wmo adviesraad als toehoorder aanwezig geweest.

